

Bilag 3 Om Københavnersamlingen

Hvad er en Københavnersamling?

Københavnersamlingen er en borgersamling. En borgersamling er en demokratisk deltagelsesform, hvor en gruppe borgere udvikler konkrete anbefalinger til komplekse, samfundsrelaterede spørgsmål eller udfordringer. I en borgersamling bliver en repræsentativ gruppe af borgere udvalgt ved stratificeret lodtrækning. De bliver bedt om at arbejde med et bestemt tema og spørgsmål, som for Københavnersamlingens vedkommende er stillet af Borgerrepræsentationen. Vi kalder Københavns Kommunes borgersamling for "Københavnersamling" i overensstemmelse med kommunens brug af 'københavn' i formål og principper mm. omkring kommunens inddragelse. Københavnersamlingen arbejder uafhængigt og får undervejs input fra eksperter. Medlemmerne har stor indflydelse på hvilke eksperter, der inviteres ind, og vil oftest også lytte til holdningseksperter og interessenter. Københavnersamlingen ender med at formulere en række anbefalinger baseret på deres arbejde, som overdrages til politikerne.

Hvad er det for en demokratisk metode, og hvordan adskiller det sig fra andre borgerinddragelsesmetoder?

Borgersamlinger adskiller sig fra andre borgerinddragelsesmetoder på en række punkter. Først og fremmest er det en stærkt forankret og mere bindende måde at inddrage og modtage input fra borgerne. Inden processen begynder, er der nemlig udarbejdet en aftale om, hvad der skal ske med borgernes arbejde efterfølgende (læs også "Hvad er et mandat?"). Derudover er det ikke tilfældige borgere, der bidrager til processen, men en nøje udvalgt og - vigtigst af alt - repræsentativ samling af borgere. Borgerne udgør dermed en mini-offentlighed af den samlede befolkning i projektområdet. Dernæst er der tale om en faciliteret og målrettet proces, hvor borgernes holdninger og anbefalinger undervejs testes og raffineres, og hvor anbefalingerne svarer på et konkret og på forhånd defineret spørgsmål. We Do Democracy, som designer og faciliterer Københavnersamlingen i samarbejde med Københavns Kommune, har forpligtet sig på at leve op til OECD's principper for deliberative processer, som kan læses ved at klikke [her](#). Principperne er desuden opsummeret i en dansk version (oversat fra engelsk af We Do Democracy) på side 4-6 i dette dokument.

Hvad er forskellen på et borgerting og en borgersamling?

Borgerting og borgersamlinger hører begge under kategorien "mini-publics" (mini-offentligheder), som tager udgangspunkt i samme metode i forhold til fx repræsentativitet og en længerevarende, faciliteret proces. Forskellen ligger derimod i både i størrelse og kompleksitet. Borgerting har som regel en mere permanent karakter, knytter sig til komplekse spørgsmål for et stort geografisk område og består ofte af en større gruppe borgere. Borgersamlinger knytter sig typisk til spørgsmål i en mere lokal kontekst, arbejder i en kortere periode og består typisk af en mindre gruppe borgere. Da Københavnersamlingen består af repræsentanter fra en lokal bydel i København og skal behandle et spørgsmål, der relaterer sig til den lokale bydel, betegnes det som en borgersamling. I 2023 skal Københavnersamlingen foregå i Bispebjerg, men I 2024 kan det være et andet lokalt afgrænset område.

Har metoden været brugt andre steder i Danmark?

I Danmark har We Do Democracy anvendt metoden i forbindelse med borgersamlinger i bl.a. Københavns Kommune, Greve Kommune, Rudersdal Kommune og Albertslund Kommune. Derudover har Teknologirådet gennemført et nationalt Klimaborgerting baseret på samme metode.

Hvem kan deltage?

Københavnersamlingen vil bestå af 24 repræsentativt udvalgte borgere. Borgerne udvælges gennem en såkaldt stratificeret lodtrækning, hvor der på forhånd udvælges nogle kriterier, som er relevante for det emne, som Københavnersamlingen beskæftiger sig med. Herefter trækker man lod således, at Københavnersamlingen matcher den borgersammensætning, der er i den udvalgte bydel, når det kommer til de valgte kriterier. Målet er, at deltagerne skal være en "mini-offentlighed", der afspejler bydelens indbyggere. Kriterierne for udvælgelse er altid som minimum køn, alder og et socioøkonomisk kriterie (f.eks. uddannelse), men der kan også tilføjes kriterier, der er vigtige for det emne, der skal arbejdes med. Via e-Boks sendes en invitation ud til borgere bosat i bydelen. Derudover har alle mulighed for at bidrage med viden, input og partsindlæg undervejs i processen via Københavnersamlingens digitale platform og på et åbent københavnermøde, som afholdes midtvejs i Københavnersamlingens arbejde.

Hvordan arbejder Københavnersamlingens medlemmer?

Deltagerne i Københavnersamlingen mødes i alt i ca. 20 timer for at lytte til eksperter, diskutere problemstillinger og formulere fælles anbefalinger til politikerne. Anbefalingerne bliver udviklet på baggrund af et kernespørgsmål stillet af politikerne. Anbefalingerne afleveres til politikerne og fagforvaltninger i Københavns Kommune, når Københavnersamlingen er færdigt med sit arbejde.

Er Københavnersamlingen uafhængigt?

Ja. Københavnersamlingen er borgernes, og borgerne arbejder uafhængigt af politiske interesser og med afsæt i de retningslinjer, som OECD har opstillet for borgerting og borgersamlinger, som deliberative demokratiprocesser. Borgersamlinger bliver altid betjent af en uafhængig aktør, som udgør et tredjepartssekretariat. I 2023-2024 vil dette være konsulentbureauet, We Do Democracy. Målet er at sikre armslængde og transparens i overensstemmelse med OECD's retningslinjer. Formålet med en sådan tredjepartssekretariatsbetjening er også at hjælpe Københavnersamlingen med at udarbejde anbefalingerne på et vidensbaseret, faktuel og nuanceret grundlag. Københavnersamlingen får tilknyttet en uafhængig ekspertgruppe, som sikrer at Københavnersamlingens medlemmer bliver præsenteret for uafhængig og vedkommende viden, de kan trække på i deres arbejde.

Skal politikerne rette sig efter hvad Københavnersamlingen siger?

Københavnersamlingen vurderer og kommer med anbefalinger til en given problemstilling. Den udarbejder ikke endelige løsninger eller beslutter om - og i givet fald hvordan - de skal føres ud i livet. Københavnersamlingen vil ofte udvikle visioner, anbefalinger, idéer og principper. Processen svarer på mange måder til at nedsætte en kommission, der kommer med anbefalinger til politikerne. Som altid er det de folkevalgte politikere, der på baggrund af anbefalingerne og øvrig viden skal træffe de endelige beslutninger. Københavnersamlingen bidrager til, at politikerne kan træffe beslutninger på et nuanceret grundlag.

Er Københavnersamlingen repræsentativ?

Københavnersamlingen skal repræsentere de forskellige mennesker og synspunkter, der findes i den udvalgte bydel, hvor Københavnersamlingen foregår. For at sikre dette, inviteres op til

50.000 københavnere gennem e-boks til at tilmelde sig en stratificeret lodtrækning. De, der bliver inviteret, er tilfældigt valgt ud fra køn, alder og bydel. Hvis man får en invitation og gerne vil deltage, skal man svare på et spørgeskema. I spørgeskemaet svarer man på en række spørgsmål, der afdækker en række socioøkonomiske forhold samt andre parametre, der er relevante for det besluttede tema.

Hvordan bliver medlemmerne udvalgt?

Københavnersamlingen sammensættes repræsentativt (læs også: hvem kan deltage). Kriterier for udvælgelse er som nævnt typisk køn, alder, uddannelse og bopæl. Københavns Kommune står for udsendelse af invitationer via e-Boks og analysebureauet, Analyse & Tal, sikrer en stratificeret lodtrækning, og dermed uafhængighed, i udvælgelsen af de 24 københavnere.

Hvad er et kernespørgsmål?

Et kernespørgsmål er det spørgsmål, som fagudvalgene eller Borgerrepræsentationen vedtager, og som Københavnersamlingen skal besvare. Kernespørgsmålet sætter således rammen for Københavnersamlingens arbejde. Det er vigtigt, at kernespørgsmålet adresserer et emne, hvor borgernes hverdagsviden og prioriteringer kan sættes i spil.

Hvad er et mandat?

Et mandat er den aftale, som politikerne indgår med Københavnersamlingen. Mandatet beskriver hvordan politikerne vil igangsætte Københavnersamlingen, at Københavnersamlingen arbejder uafhængigt med at udarbejde anbefalinger og - vigtigst af alt – så beskriver mandatet, hvordan og hvornår politikerne vil behandle og give en tilbagemelding på Københavnersamlingens anbefalinger.

Hvordan finansieres Københavnersamlingen?

Borgerrepræsentationen besluttede med Overførselssagen 2021-2022 at afsætte midler til igangsættelse af en række pilotprojekter for styrket københavnerrinddragelse i Københavns Kommune, herunder Københavnersamlingen.

Kan man følge med i Københavnersamlingens arbejde undervejs?

Ja. Alle har mulighed for at følge Københavnersamlingen på Københavnersamlingens [hjemmeside](#). Man kan samtidigt deltage ved et åbent borgermøde – ”Københavnermøde”, som en del af Københavnersamlingens proces og man kan deltage som observatør på Københavnersamlingens møder.

Hvordan er det gået med andre borgersamlinger og borgerting i Danmark?

Danmarks, og Københavns Kommunes, første borgersamling i Middelalderbyen i København i 2019 har medført en række byrumsforsøg for at reducere biltrafik i indre København, og har givet Københavns politikere input til at foretage en række indgreb for at reducere biltrafik og parkeringspladser i budgetforliget for budget 2021. På møde i Borgerrepræsentationen den 2. februar 2023 blev en ny byrums- og trafikplan for Middelalderbyen besluttet, som er en udløber af de anbefalinger borgersamlingen om Middelalderbyen udarbejdede. I Albertslund og Rudersdal arbejder byrådene aktuelt på at indarbejde borgersamlingernes anbefalinger i bl.a. kommuneplanerne og kommunernes videre arbejde indenfor byudvikling og bæredygtighed i 2023. I Irland resulterede et borgerting i en historisk ændring af landets abortlovgivning efter mange års politisk stilstand. I Frankrig har flere borgersamlinger medført, at byrådet i Paris d. 14. oktober 2021 besluttede at nedsætte et permanent borgerting bestående af 100 borgere, der skal rådgive byrådet i alle større beslutninger fremover.

Københavnersamlingen arbejder efter OECD's principper for deliberative processer

På de næste sider følger en opsummering af OECD's principper for deliberative processer, som borgersamlinger og borgerting. Principperne er med tilladelse fra OECD oversat til dansk af We Do Democracy, men oversættelsen er ikke autoriseret af OECD. [Du kan læse OECD's principper på engelsk i sin fulde form ved at klikke her.](#)

OECD's Deliberative principper for borgerting og borgersamlinger

1. **Formål**
2. **Forpligtigelse**
3. **Gennemsigtighed**
4. **Repræsentativitet**
5. **Inklusion**
6. **Information**
7. **Deliberation**
8. **Varighed**
9. **Uafhængighed**
10. **Privatliv**
11. **Evaluering**

1. Formål: Et borgerting skal have et tydeligt formål, der er knyttet til et reelt afgrænset politisk problem. Formålet skal være italesat på et neutralt og simpelt sprog, som kan forstås af alle.

2. Forpligtigelse: Den deliberative proces og borgertingets anbefalinger skal have indflydelse på beslutningstagningen. Beslutningstagerne forpligter sig offentligt til at besvare eller agere på borgernes anbefalinger inden for et rimeligt tidsrum: De modtager borgernes anbefaling og forholder sig til dem. Hvis en eller flere anbefalinger implementeres, rapporteres status herpå regelmæssigt til offentligheden.

3. Gennemsigtighed: Den deliberative proces og heraf åbne lodtrækningsproces skal annonceres offentligt før sin start. Procesdesign, finansiering og alle materialer (fx programmer, briefing, dokumenter, lyd- og videooptagelser af ekspertoplæg samt borgersamlingens rapport og anbefalinger) skal være offentligt tilgængeligt inden for et rimeligt tidsrum. Beslutningstagernes endelige svar til anbefalingerne samt evalueringen af processen skal være offentligt tilgængeligt og have en kommunikationsstrategi.

4. Repræsentativitet: Borgertingets medlemmer anses som et mikrokosmos af den bredere befolkning og skal rekrutteres på baggrund af en åben, transparent og stratificeret lodtrækning blandt dem, der har meldt sig til at deltage. Lodtrækningen skal sikre, at borgersamlingen afspejler befolkningen ift. køn, alder og andre parametre, der findes relevante ift. den behandlede problemstilling. Alle tilmeldte skal have lige stor sandsynlighed for at blive udtrukket. I nogle tilfælde kan det være relevant at vægte bestemte demografier under den tilfældige udvælgelsesproces for at opnå repræsentativitet.

5. Inklusion: Inklusion opnås ved at overveje, hvordan underrepræsenterede grupper involveres.

Deltagelse skal opmuntres og støttes gennem vederlag, betaling af udgifter og/eller betaling af børnepasning.

6. Information: Borgertingets medlemmer skal have adgang til bred, relevant og tilgængelig information og ekspertise. De skal have mulighed for både at lytte og stille spørgsmål til ekspertoplæg.

7. Deliberation: Medlemmerne skal gennem processen finde et fælles beslutningsgrundlag for deres anbefalinger til beslutningstagerne. Dette forudsætter aktiv lytning, vægtning og overvejelse af forskellige perspektiver, mulighed for at alle medlemmer kan tale og bidrage, et mix af formater der varierer mellem små gruppediskussioner samt diskussioner og aktiviteter i plenum samt en faciliteret dialogproces.

8. Varighed: Deliberation kræver tid, til at medlemmerne kan fordybe sig og reflektere over den viden de introduceres for, for dermed at kunne udvikle informerede anbefalinger til et kompleks politisk spørgsmål. Medmindre andet kan retfærdiggøres, bør medlemmerne fysisk mødes mindst fire fulde dage for at sikre informerede anbefalinger. Det anbefales, at der gives plads og tid til individuel læring og refleksion mellem møderne.

9. Uafhængighed: Processen skal organiseres med afsæt i et tredjepartsekretariat, der er uafhængig af opdragsgiver, interessenter og lobbyorganisationer. Sekretariatet koordinerer al kommunikation og proces med opdragsgiver, men har den faciliterende rolle under møderne og endelige beslutningstagning angående processen. Afhængigt af konteksten bør processen tilses af et rådgivende udvalg, der repræsenterer forskellige synspunkter.

10. Privatliv: Borgertingets medlemmers privatliv skal respekteres og beskyttes mod uønsket opmærksomhed i medierne. For at sikre medlemmernes uafhængighed skal de værnes mod at blive unødigt påvirket af opdragsgiver, lobbyister og interesseorganisationer. Mindre gruppediskussioner skal være private. Borgernes identitet kan med deres samtykke blive offentliggjort ved processens slutning. Alt personlige data om borgerne skal behandles i overensstemmelse med persondata-forordningen (GDPR)

11. Evaluering: Borgerne skal have mulighed for at give en anonym evaluering af processen efter en række objektive kriterier (fx kvantitet og diversitet i informationer, mængden af tid til læring, faciliteringens uafhængighed). Tredjepartsekretariatet skal udføre en intern evaluering baseret på OECD's deliberative demokratiprincipper. For nogle deliberative processer, særligt de med en vis varighed, anbefales en uafhængig evaluering. Den deliberative proces burde også evalueres på sit resultat og implementerede anbefalinger.

NB: We Do Democracy har fået tilladelse til at oversætte OECD's principper, men det er ikke en autoriseret oversættelse.